Predstavujeme hospic Dom Božieho milosrdenstva

MUDr. Zuzana Benčová
lekárka Domu Božieho milosrdenstva

Komplex Domu Božieho milosrdenstva na sídlisku Belveder nad Banskou Bystricou bol vybudovaný pod pozitívnymi vplyvmi hospicového hnutia v Poľsku a Čechách, na Slovensku nasledujúc vybudovanie Hospicu Matky Terezy v Bardejovskej Novej Vsi. Banskobystrický biskupský úrad začal s jeho výstavbou s cieľom poskytnúť komplexnú sociálnu a duchovnú starostlivosť aj ako vyústenie záverov diecéznej synody, ktorú pápež Ján Pavol II. otvoril v roku 2003 na hlavnom banskobystrickom námestí.

Paliat. med. liec. boles., 2026;19(1e):27-28

Od roku 2007 prebiehali rozsiahle stavebné práce na vytúženom sociálno-zdravotníckom komplexe, ktorých investorom bolo Banskobystrické biskupstvo.

Dom Božieho milosrdenstva požehnal 6. apríla 2008 banskobystrický diecézny biskup Mons. Rudolf Baláž, pri príležitosti výročia úmrtia Božieho služobníka a veľkého apoštola Božieho milosrdenstva, pápeža Jána Pavla II. a jeho logom je milosrdné Božie srdce.

So zamyslením jeho autora – o. Mateja Kýšku, vás pozývame pozrieť sa na logo hospicu, ktoré zrkadlí jeho víziu, hodnoty.

DOM Hospic
Božieho milosrdenstvc

SRDCE

Nedokončené línie naznačujú jeho plasticitu. Trojrozmernosť. Živé srdce trojosobného Boha. Zachraňujúce, milujúce, odpúšťajúce, milosrdné a otvorené Božie srdce poznáme v osobe Ježiša Krista. V ňom a cez neho poznávame Boha. On je IKONOU Božou. „Kto mňa vidí, vidí Otca. Verte mi, že je som v Otcovi a Otec vo mne.“ (Jn 14,9a.11a). „Boh tak miloval svet, že poslal svojho jednorodeného Syna, aby každý, kto v neho verí mal život večný.“ (porov. Jn 3,16) „Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov.“ (Jn 15,13) „Aj ten, kto verí vo mňa, bude konať skutky, aké ja konám...“ (Jn 14,12b) Dom Božieho milosrdenstva má byť Božou ikonou v dnešnom svete. Je to Dom nádeje (pozri srdce ako sieť), kde sa miluje a slúži „skrze Krista, s Kristom a v Kristovi“ (žltý kríž v srdci vyjadruje túto základnú, východiskovú i cieľovú pravdu).

CHARAKTERISTIKA ZARIADENIA

Zriaďovateľom Domu Božieho milosrdenstva, n.o. bol z iniciatívy o. biskupa Rudolfa Baláža Biskupský úrad diecézy Banská Bystrica, a je ním aj naďalej, za služby súčasného o. biskupa Mons. ThDr. Mariána Chovanca. Štatutárnym riaditeľom je Ing. Andrej Dobrota. Spočiatku tu sídlila aj Diecézna charita Banská Bystrica pod vedením riaditeľa Mgr. MUDr. Štefana Paľúcha. Celkový komplex Domu Božieho Milosrdenstva, nad mestskou

časťou Trosky, upúta aj zvonicou, ktorá patrí kostolu Božieho milosrdenstva. Kostol má bezbariérový prístup, bývajú tu niekoľkokrát do týždňa sv. omše, každoročné slávenia sviatku Božieho milosrdenstva, nachádza sa v ňom relikvia sr. Faustíny a okrem pacientov, obyvateľov seniorskej časti a zamestnancov slúži aj pre verejnosť. Duchovnej službe sa tu od začiatku venuje o. Radoslav Bujdoš, ktorý je správcom neďalekej farnosti obce Riečka. V zariadení našli miesto opatery aj starnúci duchovní otcovia, ktorí boli tiež podľa svojich možností účastní na duchovnej službe (o. F. Očenáš, o. J. Hanák, o. V. Kraus).

Sociálno-zdravotnícky komplex sa otvoril službe verejnosti bez rozdielu vierovyznania a jeho súčasťou je zdravotnícke oddelenie hospic, zariadenie sociálnych služieb a materská škola, a kostol Božieho milosrdenstva. Na jednotlivých úsekoch slúžia zdravotnícki pracovníci, pracovníci pre sociálnu prácu a pracovníci prevádzkových zariadení.

Pilotným projektom na Slovensku v roku 2008 bolo situovanie materskej školy do sociálno-zdravotníckeho komplexu. Materská škola v Dome Božieho milosrdenstva je súčasťou Základnej školy s materskou školou Štefana Moysesa, má samostatný vchod z bočnej strany budovy a diskrétne riešené presklenie časti jedálne s možnosťou vzájomného registro-

vania sa malých i starších obyvateľov tohto domu. Zariadenie má vlastnú stravovaciu jednotku, strava sa pripravuje pre obyvateľov i zamestnancov zariadenia. Má vlastnú práčovňu, v časti Zariadenia pre seniorov aj malú telocvičňu a spoločenskú miestnosť.

Na lôžkovom oddelení paliatívnej medicíny – v hospici – sa nachádza 8 dvojposteľových izieb a sú tu umiestňovaní ťažko chorí a zomierajúci pacienti, alebo pacienti s ťažkými postupujúcimi neurodegeneratívnymi ochoreniami podľa zmluvných podmienok zdravotných poisťovní. Rozhodujúce sú však princípy hospicovej starostlivosti, celostný prístup ku chorým a podpora ich rodín. 24-hodinovú starostlivosť o pacientov v hospici poskytujú lekárky, zdravotnícky a ošetrovateľský personál, sociálni pracovníci, na žiadosť konkrétnych rodín niekedy externí rehabilitační pracovníci, asistentka výživy, kňaz, rehoľné sestry. Pacientom poskytujeme paliatívnu liečbu a súčasne sa snažíme uspokojiť aj ich psychické, sociálne a spirituálne potreby. Nesľubujeme vyliečenie, ale tiež neberieme nádej a poskytujeme náležitú liečbu symptómov.

Denný režim je iný ako v bežných zdravotníckych zariadeniach, plne sa prispôsobuje individuálnym potrebám a stavu pacientov. Príbuzní môžu svojich chorých navštíviť kedykoľvek. Pri peknom počasí je možné pacientov vyviezť na invalidnom vozíku alebo polohovateľnom lôžku na terasu. Príbuzní pacienta majú možnosť ubytovať sa v príslušných priestoroch zariadenia v prípade výrazne sa zhoršujúceho stavu ich blízkeho a zmierniť tak bolestivosť jeho odchádzania.

Snahou členov hospicového tímu hospicu je okrem komplexnej zdravotnícko-ošetrovateľskej starostlivosti o telo pacienta aj hospicové "sprevádzanie", pomoc prekonávať strach z bolesti, z odkázanosti na pomoc druhých a z odchodu z tohto sveta.

Je to teda psychická a sociálna podpora daných rodín, či sprostredkovanie duchovnej služby podľa priania pacienta. Počas 18-ročnej služby sme sa v hospici starali o viac ako 1 000 pacientov, bez ohľadu na ich stav, vierovyznanie a národnosť, nevynímajúc zložitejšie obdobie pandémie COVID-19.

Dúfame, že pre ľudí je naše zariadenie vnímané ako inštitúcia poskytujúca nadštandardné zdravotnícke, ošetrovateľské služby v duchu rodinnej atmosféry. Ak sa na starostlivosť o príbuzného nepozeráme ako na bremeno, ale ako na príležitosť preukázať si vzájomnú lásku a úctu, môže byť toto ťažké obdobie zároveň krásnym, cenným, môže rodinu ešte viac spojiť, môže byť posolstvom pre iných, že život má zmysel a hodnotu, ktorú mu ani choroba nemôže vziať. Svedectvá spokojných rodín po "dobrom umieraní" nám dávajú novú silu pokračovať a zlepšovať úroveň našej starostlivosti. Takisto ako iné hospice zápasíme s krízou ľudských zdrojov, napätiami ohľadom ekonomickej udržateľnosti projektu a pod. Taktiež túžime mať vlastného psychológa, ktorý je pre takúto službu veľmi potrebný a zatiaľ sa tak nestalo. Hoci by sme niekedy zúfali, dôverujeme Božiemu milosrdenstvu, ktoré aj nás zachytí do záchrannej "siete", keď naše sily dochádzajú. Tiež veríme, že nám pomáhajú početné zástupy príhovorcov v nebi, ktorí tu niekedy boli s nami. Prajeme všetkým slúžiacim v tejto oblasti priaznivé rozhodnutia tých, ktorí nás spravujú, aby sme mohli pokojne pracovať a tak viac sa zameriavať na chorých, ktorí našu službu potrebujú.

MUDr. Zuzana Benčová
Dom Božieho milosrdenstva Banská Bystrica
lekar@dombm.sk
https://dombm.sk
https://www.facebook.com/profile.php?id=100068758941103&locale=sk_SK